

מסורת הש"ס

(א) [לנקמן כט: ז' נח:]
(ב) [לנקמן יט: א] א לנקמן כג:
כ. כו: כו: עדות פ"ה מ"ה:
(ד) [לנקמן כו: א] [לנקמן ח:
לנקמן כד: כו. כח:] (ו) [לנקמן
עט: קט:] (ז) כ"ה בדפוס,
(ח) רש"ל מ"ח

גליון הש"ס

גמ' א"ל אביי לרב יוסף
הא דר"י דשמואל היא
עירובין דף ז' ע"א ד' פה
ע"א כמות ד' י' ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' א"ל אביי לרב יוסף
לא הפ' קאמריא ר' מאיר
ו' ו' רובן גמולא:
(ב) רש"י ד"ה עשה ו' ו'
מתני' היא. "ז' בדף ז'
ע"א: (ג) ד"ה ר' מאיר
ו' ו' בפירוק דף יט ע"א
דאמר מנח טומיה דרב
פסא ומייתי: (ד) תוס'
ד"ה והא ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
חוללת: (ה) ד"ה משום ו'
בטל מנח יצמן אי מת
אידך דדרש כ"ל להגיה:

מוסף רש"י

מאמר קונה קנין גמור.
לעשות ארסות גמורה
(לנקמן כו: ו'). ורש"י. אשמו
של שני (לנקמן כו: ו'). הרי
אלו חולצות ולא
מתחייבות. מפרש טעמא
בגמרא משום זיקה, דכיון
דמחייבו זיקתן להאי
והאי, קמא דמייבם פגע
באחות זיקתו דהוי
כאשמו (לנקמן כו: ו'). מתני'
בתי. משני אחין נפלו
(לנקמן כו: ו'). ר"ג אומר.
אין זיקתה אפסרת את זו,
ד"ה סובר אין זיקה
כלומר לא אלימא זיקה
הלכך אם מיאנה
ומתחייב גדולה,
ואם לאו תמתין. קטנה
אלו, עד שתגדיל. ויהיו
נשואים גמורין. ותצא
הלזו משום אחות
אשה. אל מיתלך גדולה
לא. דפסל את הקטנה עליו
משום אחות חלטה (לנקמן
קס).

ביצד פרק שני יבמות

יח.

עין משפט
גר מצוה

ד' א' טו"ש"ע א"ע סימן
קעג סעיף יב:

תוספות ישנים

ליבא מסייע ליה יצמחו
שמתה כ"י אע"ג דפליגי
תנאי דה מ"מ מימי שפיר
דהלכה ק' משום דהוי
מחלוקת ואח"כ סתם א"י
מימי מהלך דפליגי לאמר
מיתה לא פקעה ליה זיקה
בטולא לא איירי תנאי כלל:
ואי אמרת י' זיקה הוה
נחת אשת אחיו שלל היה
בטולא דזיקה. וא"ת ומה
קא מימי הלא דיע' דאכא
תנאי דסביר אין זיקה. וי"ל
דהכי פריך א"כ דאפי' זיקה.
אלא כיון דאמרת
דמיתה לא פקעה לה זיקה
אין לט' חלק בן ממה היא
למה הוא כיון שהזיקה
חוקה כ"כ דמיתה לא
בה מתמר ולא הוה אחינה
ה"ה דאע"ג דלא עבר בה
מתמר: אד"כייבם חד מיית
אידך וקא מנכטל מלות
יצמן. וא"ת ולחלק ברישא
והדר לייבם דאי לא מיית
אידך לייבם ואי מיית לחלק
האי וי"ל דגורין דלמא
מייבם ברישא:

והאי דקתני מאמר לאפוקי מב"ש. תימנה דמה לרין למיתני בשני
מקומות לאפוקי מב"ש דלנקמן כ"י ד' אחין (דף ז') גבי ג'
אחים שנים מהן נשואים שתי אחיות כו' קתני נמי עשה בה מאמר
ומת (י) חוללת ולא מתחייבת וקאמר רב אשי בגמ' דה"ה אע"ג דלא

עשה בה מאמר דיש זיקה והא
דקתני מאמר לאפוקי מב"ש וי"ל
דאי לאו משנה יתירה הוה דייקין
מתני' כפשטא דמשמע דוקא עשה
בה מאמר ורב דלמך אין זיקה סבר
דמסבירא ה"ה דיש זיקה ואי לאו
משנה יתירה הוה אמר' דנקט עשה
בה מאמר לאפוקי מב"ש:

הא מני ר"מ. דקתני צסיפא דברי
ר"מ לעיל דפריך ממתני' ה"מ
לשניי נמי הא מני רבי מאיר
אלא דניחא ליה למרוצי סתמא
דמתני' כוותיה:

הני מתרי בתי קאתיין. הלשון
מגומגם דמשמע דלפסר
להם להיות מצית אחד ולא ה"ל
לייבם טפי אלא ואי אין זיקה האי
לייבם חדא כו':

משום דקסבר אסור לבטל
מצות יבמין. הא דלא
כר"ע דלרבי עקיבא כי חלק נמי
בטל מצות יבמין (א) (ב) (מדלדך)
דדריש בפרק החולץ (לנקמן מד. וס)
בית חולץ הכתוב קראו ביתו
ומדאורייתא אחות חלוצה הויה
כאחות אשה:

דלמא אייבבם חד מיית אידך
כו'. וא"ת הא רבנן
למיתה לא חשו דלית להו שמתקנין לו
אשה אחרת שמא תמות אשתו (יומא
ג.) ור"מ גופיה לא חייש לשמא יבקע
הגוד ולא לשמא ימות בפרק כל הגט
(גיטין דף כח. וס) וי"ל דלאחר דוקא
לא חייש אלז הכא פעמים שמאחר
זמן גדול ממלחון ומליבם אחר חצרו
ובזמן מרובה חיישין שמא ימות לכ"ע
ואע"ג דלרבי מדמה שמא מת לשמא
ימות ולשמא מת לא חייש ר"מ אפי'
לזמן מרובה דתנן (סס) בת ישראל
הנשואה לכהן והלך בעלה למדינת
הים אוכלת בתרומה בחזקת שהוא
קיים ושמתקין אחיא כצ"י דמשמע
דקבלה מיניה אפי' לא מדמי להו
לגמרי אלא שמא ימות לאלתר לשמא
מת לזמן מרובה דעד דלא לגמרי
מדמי דהא לר' יהודה דחייש לשמא
ימות לאלתר אי הוה חייש נמי
לשמא מת לאלתר א"כ אשם כהן
שיא בעלה מפתח ביתו לא תאכל
בתרומה אלא כשרואה בעלה בפניה
חי וא"ת וליחלון חד והדר לייבם אידך

דמו ליכא למיחש לבטול יצמן וי"ל דגורין דלמא אחי לייבם
ברישא ורבי' פ' משום דבשעת נפילה לא חזו תרווייהו כל זמן
שלא חלץ לאחת וקשיא לפירושו דלוחה שנפלה תחילה תשתרי כי
חלץ לשניה דהוה לה יבמה שהותרה ונאסרה דתחזור להמירה
הראשון: **מ"א** מ"אנה וואם ר"א תבתין עד שתגדיל.
ופי' בקונטרס תמתין גדולה עד שתגדיל הקטנה ואין הלשון
משמע כן דלא הוה ליה למימר הלזו אלא ותא' משום אחות
אשה הואיל דתמתין נמי אגדולה קאי אלא נראה דתמתין
אין זיקה דמכוער הדבר כיון דבהאי ציאה לא מיפסדה גדולה:
שומרת

באחותה אין. דלפי' כנוסה שמתה מותר באחותה: עשה בה מאמר.
מתני' היא (ו) מהלך חללה. נכרית: יבומי לא מייבמה. דהויה נרת
ערוה בזיקה שכשנפלה לפני אחיו קודם מותו וזקקה לו נעשית נרה
לאשתו בזיקה והויה השתא הך נכרית לגביה נרת ערוה בשניל זיקה
שהיתה לאחר זה: מדכ"ש. כ"י ד'

אחין (לנקמן ד' כט.) כ"ש אומרים אשתו
עמו והלזו תא' משום אחות אשה כו':
קנין גמור. ומיהו נרת ערוה ומיפטר
אף מן החליצה קמ"ל: עד שגולד לו
אח ומת. אותו שני ולו אשה אחרת
ונפלו שמהין לפני הגולד: בזיקה.
שזקקה לשני לפני מותו ונעשית נרה
לאשתו: ר"מ היא. ר"מ קאמר לה
לכך ברייתא בפירוקין (א) דלמך תניא
כוותיה דרב אלא ומייתי לה להך
מתניתא וקתני סיפא דברי ר"מ:
ומה הנשואין שתי האחיות. ונפלו
שמהין יחד לפני האחין: ולא
מתייבמות. משום דתרווייהו זיקין
ליה להאי ותרווייהו זיקין ליה להאי
ואי נסיב חד חדא (קא) פגע באחות
זקוקתו: מפרי צני. משני אחין
נפלו: לעולם אין זיקה. והא דקאמר
לא מתחייבות משום דאסור לבטל
מצות יבמין ואי אמרת לייבם האי חדא
דלמא מיית אידך אח ולא מייבם
לאידך ונפקא מהאי משום אחות אשה
מחליצה ומייבם הלכך אמרין ליה
לקמא חלון דאי נמי מיית אידך הדר
האי חולץ וחלקין ליה ומדינא בבת
חליצה דקמא מני אידך לייבומי דהשתא
מיקיימא מצות יבמין בתרווייהו
אלא גזירה דלמא אחי לייבומי
ברישא: ואי אין זיקה. דלית ליה
אסור זיקה תיבטל מצות יבמין ולא
איכפת לן דמאן דלית ליה אסור זיקה
לא חייש נמי לבטול מצות יבמין: דהא
לר"ג דשמעיון ליה אין זיקה. כ"י ר"ג
(לנקמן דף נא.) שמעיון ליה נמי דלמך
מותר לבטל מצות יבמין בפרק כ"ש
דקסבר (א) אסור לבטל מצות יבמין דרלמא
אדמייבם חד מיית אידך וקא בטלת מצות
יבמין ואי אין זיקה תיבטל דהא ר"ג אומר אין
זיקה ומותר לבטל מצות יבמין דתנן (ר"ג
אומר אם מאנה מאנה ואם לא מאנה
תמתין עד שתגדיל ותצא הלזו משום אחות
אשה אומר ליה דרבן גמליאל אדרבי מאיר
קרמית לא הכי (ב) קאמרינן ר"מ חייש אפי'
לספיקא ר"ג אפילו לודאי לא חייש דלמא
מאן דלא חייש אפי' לודאי לא חייש ומאן
דחייש אפי' לספיקא חייש א"ל אביי לרב
יוסף הא דרב יהודה דשמואל היא דתנן
שומרת

סבר אין זיקה לימא נמי מותר לבטל מצות יבמין: רבן גמליאל
אדר"מ קרימית. נהי נמי דבזיקה סבירא להו כי הדדי בציטול יבמין
פליגי: אפילו לספיקא. כי ההיא דלעיל אדמייבם חד מיית אידך ורבן
גמליאל אפי' היכא דודאי בטלה כגון הכא דתמתין עד שתגדיל לא
חייש: הא דרב יהודה. דלמך לעיל אסור באמה דיש זיקה: דשמואל
היא. משמיה דשמואל רביה שמיע ליה ולא מרב דהוה נמי רביה:
שומרת

הקטנה מלבעול עד שתגדיל אלז בקטנות אסור לבעול אע"ג דסבר אין זיקה דמכוער הדבר כיון דבהאי ציאה לא מיפסדה גדולה:
שומרת